

СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АРХІТЕКТУРНОГО ШЕДЕВРА ЛЕРМОНТОВСЬКОГО ПРОВУЛКУ В ОДЕСІ

Письмак Ю. О., доцент; Корець А. В. студентка
(*кафедра архітектурних конструкцій*)

Відомо, що витoki стилю модерн дослідники вбачають в концепції, закладеній британцями У. Моррісом, Дж. Раскіним і Ф. Уеббом ще у 50-ті роки XIX століття. Стилiстика школи Морріса заснувала «флоральний» декор Ар Нуво, асиметричність рішень в композиціях об'ємів, майже абстрактні рослинні мотиви, де перевага надавалася квітам, що в'ються, водоростям. Цей напрямок був блискуче розвинений у Франції і Бельгії і тому більш відомим під французькою назвою «Ар Нуво». Період модерну відносно короткий і має чіткі хронологічні межі: від кінця 1880-х років до 1914 р. – початку Першої світової війни, що перервала природний розвиток мистецтва у більшості країн Європи. Саме у стилістиці модерну (Ар Нуво) був запроєктований і зведений на початку XX століття чотириповерховий житловий (прибутковий) будинок, розташований за адресою (м. Одеса, провулок Лермонтовський, 9). Розташування будівлі – наріжне. Лінії фасадів цієї пам'ятки архітектури місцевого значення співпадають з червоними лініями забудови. Головним будівельним матеріалом, з якого зводилися конструкції цього об'єкту архітектурної спадщини, є місцевий вапняк-черепашник. Вважається, що автором проекту цієї будівлі був архітектор П. У. Клейн. Звертають на себе увагу деякі морфологічні, композиційні та стилістичні особливості фасадів будинку. Так, наприклад, розвинута цокольна частина (до середини висоти віконних прорізів першого поверху) виконана у вигляді талусу. (Талус – скошене потовщення стіни до підвалин над фундаментом, яке посилює міцність будівель). Розташовані на північному фасаді (симетрично по обидва боки від балкону) віконні прорізи другого поверху (дві пари) акцентовані підтримуючими підвіконня напівкруглими виступаючими консолями. Ці консолі прикрашає ліпний (рельєфний) флоральний декор з листя, яке охоплює орнамент з стилізованих стрічок і утворює кошик. Зазначені віконні прорізи другого поверху та дверний проріз виходу на балкон завершують «лежачі» арки, що підковоподібно охоплюються закругленими заглибленнями. Простінки між вікнами четвертого поверху замикають флоральні ліпні прикраси у вигляді квітів, три стилізовані стеблини яких вертикально спускаються до рівня нижче «фільонок» фасаду.